

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hó
1-én és 15-én.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE-TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

A MAGY. KIR. DOHÁNY-NAGYÁRUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint
a kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 kor.
Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: Világos szivar — sötét szivar. — A szivarfajok szaporítása. — Vegyes hírek. — Árlejtési hirdetmény.

Világos szivar — sötét szivar.

Mindennek meg van a maga dívatja. Még a szivarnak, dohányynak is. Nem is olyan régen minden jóra való regény alkalmatosságként képezte egy nanking nadrágszögavallér, a ki illatos Manilla-szivart dugott a képe középebe. Azóta a comme il faut uracsok már Habanna-szivarokat szívnak s a képzeletbeli grófnék, hercegnék kábitó egyiptomi szivarkákat szorítanak eperajkaik közé.

Még száz esztendeje s az egész világ burnótozott. A legpazarabb ajándék a burnótszelence volt. Az elegáns embert arról lehetett megismerni, mily előkelőséggel tudja a mellényén maradt burnótszemeket lefricskázni. Azután jött a csibuk, a patriarchális pipa. Még én is igen jól emlékszem, hogy kávéházakban az ebéd utáni fekete kávéhoz a törzsvendégeknek a pinczér tömte meg a pipát, csibukot.

Mindez már a múlté. Ma más a jelszó. Ma világos szivart kérnek. Ma csak ez izgatja a kebleket. Van ugyan a ki sötét szivart keres. De ezt a hivatásos szivarosok lenézik. Olyan perverz a gusztnus a szivarozás terén. Pedig, pedig, csak úgy csöndben, suttyomban azt merem mondani, hogy az igazi szivaros, a ki, hogy úgy mondjam hivatása magaslatán áll, az a kevés ur ember, a ki sötét szivart szí.

A világos szivarok iránti megmagyarázhatatlan előszeretettel a nagy tömegek lélektanában nyeri magyarázatát. Mindig akad egy ember, a ki társadalmi kiválóságánál fogva szuggerálni tudja a tömegbe a maga gondolkodását, a maga ízlését. S a nagy tömeg vakon követi. Hogy miért, maga se tudja. A trafikosok a megmondhatóit, meg a kormány, hogy ez a divat mennyi fejtörést okozott már.

Mert mindenki világos szivart kíván, fakó, de legfeljebb világos barna borítékkal. Ez pedig lehetetlen. S a ki ezzel a kijelentéssel nincsen megelégedve, az az appellációjával ne az intéző körök ellen forduljon, hanem egyenesen a központi naprendszer ellen, a mely úgy van berendezve, Sumatra és Jáva szigetén, hogy bizony csak kis per centjét hagyja meg a borítékleveleknek fakón vagy világos színárnyalatban, míg a többi csokoládé-barnára perzseli. Ugy-e, hát akkor mért van az osztrákoknak annyi világos szivarjuk. Mintha hallanám, hogy a szemembe vágják ezt a már nem szokatlan érvet. Ne busuljanak. Nem akarok egy ősrégi magyar szálló igével válaszolni, melyet csak gondolni szabad, de mondani nem. De

azért mégis csak úgy áll a dolog, hogy jóformán csak Bécsben kapni világos szivart, egyéb részén a nagy osztrák birodalomnak ép úgy szidják a kormányt meg a trafikosokat világos szivar híjján, akár csak nálunk, Hajdu-Böszörményben vagy Alsó-Kubinban. Nálunk Magyarországon a fővárosi tőzsdék — lehetőség szerint — 50%, a vidékiek pedig 20% arányában kapnak világos szivart, miáltal eleje vételik, hogy a metropolis élvezzen ugyasólván kizárólag minden előnyt, míg a vidéknek csak az alja jut.

De hát kérden, mi is a különbség a világos és a sötét szivar között. Semmi más, csak a borítéklevél. A burok meg a bél, a többi két alkotó része a szivarnak teljesen egyforma. Illuzió minden. Még hozzá teszem azt is, hogy ez a világos vagy barna borítéklevél teljesen közömbös ízű dohány. Tehát se nem erős, se nem gyenge s így a szivar izére kihatással nincs. Mintegy befejezője a szivar toalettjének, hogy az érdeesebb és színben kevésbé tiszta burok meg ne lássék. Még aztán, hogy sima selyemvönkony rezseivel beborítván a szivarbáb hézagait, lehetővé tegye a szivar szívását.

Nem akarom senkinek az illuzióját megzavarni, de kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a világos és barna szivarok közl észlelt különbség csak illuzió, illuzió, mint minden az ég alatt. A ki nem hiszi, tegyen próbát, áldozzon fel egy-két olcsóbb szivart és meg fog győződni, hogy a legvilágosabb szivarburka és bele ép oly sötét dohányból való, mint akár a legfeketebb Virginiáé. De meg nem is lehet máskép. Ha végig világos belet használának föl, akkor alig lehetne a szivarokat elszíni. A szivarok kesernyések, rossz szaguk volnának, jelül annak, hogy nem érett, nem zamatos dohány használtattól föl bélnék. De meg nem is szivar volna, hanem olyan szalmacsóva féle. Akár csak egy német szivar, a melybe — hogy meg ne ártson a német gyomor — szavahihető emberek tanúsága szerint a dohány részben való pótlására gyakran tesznek egyéb más levelet, csak dohánylevelet nem.

A világos és sötét szivarok körüli kérdésben csak egy a vigasztaló, hogy mint minden divat ez is letűnő félben van. VII. Edvárd király, a ki mint welszi herceg hozta dívatba — kabát, nadrág és mellény fenomenjei mellett — a világos szivarokat, jól értesült körök állítása szerint, már elfordult eddig hön szeretett hívtől, a szöke szivartól. A dohány szakirodalomban ez a kérdés nagy port vert föl s igen közel érinti a dohánykereske-

delmet. Ha tényleg igaz volna, megkönynebulen lélekzene föl sok trafikos, mert nem zaklatnák annyit világos szivarok miatt.

De hát: de gustibus non est disputandum.

She.

A szivarfajok szaporítása.

A mióta erről a tárgyról e helyen először beszélünk, az általános elárúsítás árjegyzéke 3 új szivar-fajjal szaporodott, ezek: az Operas, a Brazil-Virginia és a Rositta szivarok.

Mindenek előtt konstatálnunk kell, hogy ezek közül egyik sem lett közkedvelté s így nem is ért el forgalmuk valami lényeges, nagyobb számot. Kutassuk, vajjon a publikum szeszélye, vagy más egyéb ok járult-e hozzá, hogy ezen fajtaikat nem kedvelik? Mi már e szivar-fajok behozatalánál kijelentettük, miszerint ezen újabb szivarok mindegyikének egy-egy olyan tulajdonsága van, mely nem teszi alkalmassá arra, hogy közkedvelté legyen.

Az Operas szivaroknak már az alapja olyan, hogy ügyetlenből meg se lehetett volna választani. A szivaros ember szája teli lesz füsttel, ami a dohányzás élvezetét teljesen tönkre teszi. Kinézése is nagyon vastag, nem tetszetős s a szemnek, de a szagló érzékeknek sem esik jól.

A braziliai Virginia behozatala szintén a lehető legszerencsétlenebb s ezt e fajta behozatala előtt a következőkkel motiváltuk:

A Virginia nevezet alatt a laikus már magában véve is egy erős szivart képzelt. Ha maga előtt lát egy vékony, szalmaszállal ellátott szivart, tisztában van azzal, hogy az maga erős szivar. Már most, ha megveszi az erős dohányos ezt a 4 krajczáros Virginiát, tapasztalja, hogy az igen gyöngö. A gyöngö dohányos pedig meg sem meri kóstolni. Ezen szivar-faj aromája olyan, hogy megköveteli a vastagabb alakot, aztán meg nagyon is lazán van dolgozva, úgy hogy a füst igen melegen éri a nyelvet.

Ami a Rositta szivarot illeti, ott olyan szivarral van dolgunk, mely azoknak készült, kiknek voltaképpen dohányozni nem szabad. A tapasztalás mutatja most, hogy azok, kiknek dohányozni nem szabad, nem is élnek ezzel, a Rositta daczára, régi dolog ugyanis, hogy minden dohányzó, aromatikusan dohányt és nem káposztalevél-izű valamit akar színi. Ugyanugy vagyunk vele, mintha a szeszkezdő alkoholistáknak szesz nélküli pálinkát adnak, az nem elégíti ki, ő a szesz ízét keresi. Ezek szerint tehát eme három újabb fajta nem érdemi még azt a figyelmet sem, hogy rajta valamit javítsunk. Van valami rajtuk, ami arra mutat, hogy lassan, de biztosan ki fognak múlni.

Most azonban az a kérdés, mely új szivarok jöjjenek ezek helyébe? Értésültünk, hogy két új fajta szivar behozatala van előkészülőben. Mielőtt

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Die Vermehrung der Zigarrensorten. — Vermischte Nachrichten

Die Vermehrung der Zigarrensorten.

Seitdem wir über dieses Kapitel an dieser Stelle unsere Meinung zum erstenmale geäußert, sind drei neue Sorten dem allgemeinen Verschleisse einverleibt worden. Es sind dies: die Operas, die Virginier- und die Rositas-Zigarren.

Wir konstatiren zunächst, dass keine einzige dieser Zigarrensorten den Beifall des Publikums errungen hat und dass dieselben daher auch keine wesentliche Konsumtionsziffer aufweisen. Untersuchen wir die Sache genauer, forschen wir darnach, ob wir es hier mit einer Laune des Publikums zu thun haben, welche die Güte dieser Zigarren nicht erkennen will, oder ob es anderen Ursachen zuzuschreiben ist, dass diese Sorten wenig gekauft werden, so finden wir, dass das, was wir bei Erzeugung dieser Zigarren gesagt haben, bestätigt, nämlich, dass jede dieser Zigarren solche Eigenschaften aufweist, die sie für unsere Raucher unmöglich machen.

Die Operas, eine Zigarre, deren Form gar nicht ungeschicklich hätte erdacht werden können, liefert vermöge eben dieser Form, ein Quantum Rauch in den Mund des Rauchers, den aufzunehmen nicht in der Absicht des Rauchers liegt und der übrigens auch das Rauchen verleidet. Ausserdem ist sie auch ihrem Aussehen nach zu schwulstig, nicht gefällig und übt keinerlei Reiz auf das Auge aus. Die Virginier-Zigarre à 8 Heller, ist eine unglückselige Erfindung zu nennen, was wir vor Ausgabe dieser Sorte seinerzeit in Folgendem motivirt haben: Unter dem Namen Virginier versteht der Laie schon an und für sich eine starke Zigarre. Wenn er die lange, dünne, mit einem Strohhalm versehene Zigarre sieht, dann ist es bei ihm eine ausgemachte Sache, dass er eine sehr starke Zigarre vor sich hat. Kauft jedoch der starke Raucher diese Virginier, dann wird er selbstverständlich getäuscht, nachdem sie sehr schwach ist; der an leichten Tabak gewöhnte Raucher aber versucht sie gar nicht, denn er fürchtet, sie werde ihm schaden. Die Zigarre kann aber auch in dieser Form als leichte Zigarre befriedigen, sei es, dass ihr Aroma eine dicke Zigarre erforderlicher macht, sei es, dass sie zu leicht gewickelt für diese Form, die Zunge heiss macht.

Was die Rositas betrifft, so haben wir es ja mit der nikotinschwachen Zigarre zu thun, also mit jener Sorte, welche bestimmt ist für Raucher, die nicht rauchen sollen, zu dienen. Nun, es zeigt sich, dass die Raucher, die nicht rauchen sollen und doch rauchen wollen dieses Aushilfsmittel nicht benützen, weil eben jeder wirkliche Raucher Tabak und nicht leeres Kraut rauchen will. Es geht dabei ungefähr so zu, als ob man einem Schnaps-trinker alkoholfreien Schnaps anbieten würde. Er befriedigt nicht, denn das Alkohol ist es, was der Trinker sucht. Demnach wären also die drei neu eingeführten Sorten auch nicht werth, dass man ihnen eine grössere Aufmerksamkeit etwa dadurch zuwenden würde, um etwa daran etwas zu ver-

bessern. Es ist daher deutlich ersichtlich, dass dieselben so ziemlich auf das Aussterbe-Etat gesetzt, auch früher oder später aus dem Verkehr gezogen werden dürften.

Nun aber gilt die Frage, was an ihrer Stelle neu anzuschaffen wäre. Wir glauben, dass chestens daran gedacht werden müsste, ja, wenn wir gut unterrichtet sind, so werden zwei neue Sorten auch schon vorbereitet. Ohne an diesen letzteren Umstand weitere Kombinationen zu knüpfen, möchten wir nur Folgendes in aller Kürze erwähnt haben, noch bevor es zur Beschlussfassung kommt, die abermals etwa missglücken könnte.

Zur Richtschnur bei Anfertigung neuer Zigarren, ohne Rücksicht auf die Preislage, müsste vor Allem auf die Herstellung gefälliger Formen besonderes Gewicht gelegt werden. Man sieht es ja ganz deutlich, dass heute die runde, gleichförmige Form, aber auch die gepresste nicht von Seite der Konsumenten gewünscht werden. Die an beiden Seiten leicht zugespitzte Form ist heute gebräuchlich und wird gerne gekauft. Wir sehen das übrigens an der Delicias, die, trotzdem sie bloss in den Spezialitätengeschäften zu haben sind, nur dieser Form wegen gekauft werden. Dass die Herstellungskosten solcher Formen ungleich höher zu stehen kommen, darf wohl keine Frage bilden, die ausschlaggebend ist. Die Hauptsache ist und bleibt einmal die Einführung solcher Sorten, die schon bei ihrer Anfertigung zu der Hoffnung berechtigt, dass sie grossen Absatz finden werden, ein Umstand, der bei allen in den letzten Jahren neugefertigten Sorten schon vorneherein ausgeschlossen war.

Vermischte Nachrichten.

Schliesset die Geschäftslokale an Sonntag Nachmittagen! Und wieder ist es Frühling geworden, wo alle Welt hinausstört ins Freie, um einige Stunden in der Woche sich dem dolce far niente hinzugeben, dem Nichtsthun, das zur Erhaltung und Auffrischung des Körpers dringend notwendig ist und auch die Gemüthsstimmung eines Jeden mächtig beeinflusst. Aber da gibt es eine Branche, die heisst Tabakverschleisser, denen eine vierzehnstündige tägliche Arbeitsleistung nicht genügt, weshalb sie den Sonntag Nachmittag zu Hilfe nehmen, um noch einige Heller zu verdienen, denn nebenbei gesagt, in den meisten Trafiken verkehrt an Sonntag Nachmittagen überhaupt kein Publikum. Leider haben wir die Bemerkung gemacht, dass blos jene Tabakverschleisser an Sonntag Nachmittagen ihre Geschäftslokale offen halten, welche daselbst Leute beschäftigen. Wir finden dies für ganz und gar nicht in Ordnung. Will Jemand in seinem eigenen Geschäfte den Sonntag Nachmittag über sitzen und sich damit die Zeit vertreiben, dass er die Zahl der vorbeispazierenden zählt, dann soll er es in Gottes Namen thun, wenn es ihm Freude macht. Aber für gar nicht am Platze, für sehr ungerecht und kleinlich halten wir es, wenn man ohne jede Rücksicht seine angestellten

Leute dazu verhält, den Sonntag Nachmittag, den der elendste Proletarier heutzutage sogar gesetzlich feiern muss, in den dämpfenden, von Staub und Rauch erfüllten Räumen der Tabaktrafik zuzubringen.

Wir bedauern ausserordentlich, dass gerade die Tabakverschleisser es sind, die ihre Geschäftslokale nicht schliessen wollen, wo doch jeder von ihnen, der nur einige Stunden lang selber in eigener Person diese Arbeit verrichtet, es recht gut weiss, wie ermüdend sie ist und wie dringend Noth es thut, einige Stunden der Ruhe allwöchentlich zu pflegen.

Schliesset die Geschäftslokale an Sonntag Nachmittagen ohne Rücksicht darauf, ob auch der Nachbar sein Geschäftslokal schliesst; das muss eindrucklich jedem Tabakverschleisser zugerufen werden, denn sie bedürfen des Ruhetages dringend. Wenn aber es immerhin Leute gibt, die trotzdem, sei es aus welchem Grunde immer, ihre materiellen Interessen höher schätzen, als die ihrer Gesundheit, nun denn, so mögen sie auch an Sonntag Nachmittagen arbeiten. Mit seiner eigenen Gesundheit und Wohlergehen kann man eben schalten und walten wie man will, nicht aber mit derjenigen seiner angestellten Leute.

Die Virginia-Zigarre nimmt neuerdings an Aufschwung zu, was ein Zeichen ist, dass gegenwärtig geübtere Hände dieselben anfertigen, als dies die letzten Jahre hindurch der Fall war. In der That hatte es den Anschein, als ob diese Zigarre, welche einerseits einen bedeutenden Theil der Raucherwelt, namentlich dem Militär unentbehrlich war und plötzlich in Konnum stark zu sinken begann, gänzlich aufhören werde. Indess scheint ihr Konsum wieder bedeutend stärker zu werden, wozu wie gesagt ihre bessere Qualität beiträgt. Dass der Preis dieser verhältnismässig auffallend billigen Zigarre nicht erhöht wird, kann man wohl dem Militär verdanken, welches noch immer sowohl in Oesterreich, wie in Ungarn, der Hauptkonsument der Virginia-Zigarre bildet und eine gewisse Berechtigung auch hat. Dagegen finden wir die Preise für den Export dieser Zigarren entschieden für viel zu billig und wenn nicht sehr grosse Massen davon im Auslande verkauft werden, so trägt dabei weder Qualität noch Preis die Schuld, vielmehr solche Ursachen, die mit der schweren Kunst des Vertriebes im Zusammenhange stehen. Die einst so stark umworbene und sehr geschätzte Virginia-Zigarre Oesterreichs ist entschieden übertroffen worden durch die ungarische Zigarre; doch der Vortheil dieser Verbesserung kommt höchstens den Konsumenten unseres eigenen Landes zu Gute, was natürlich nicht viel besagen will, wenn man die Absicht hat zu exportiren, um daraus Vortheile für die Tabak-Regie zu ziehen.

Szerencsés véletlen,

ha valaki oly sorsjegyet vesz, mely főnyereményt nyer. Mi e lap olvasóinak már a sorsjegy illetve szerencseszám megválasztásánál adunk alkalmat a véletlen eldöntésére. Kérjük alant számokat kivágni, összegöngyölni, összekeverni és azokból egy vagy több számot kihúzni. A felsorolt számok osztályosorszájk sorsjegyei csak kizárólag

STERNBERG bankháznál, V., Nagykorona-u. 15.

kaphatók. Minél előbb rendeli meg a kihúzott számokat annál bizonyosabban kapja meg azokat. Sorsjegyzárak: 1.

Egy nyolczad . . . 150 K.
Egy negyed . . . 3. „
Egy fél . . . 6. „
Egy egész . . . 12. „

Hivatalos húzási lajstrom huzás után ingyen küldetik

Sternberg bankház Budapest, Nagykorona-u. 15.

2725
4551
4553
7951
13028
45929
45930
50274
86293
13040
36400
7958
45937

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közlegel a Magyar Kir. Szab. Ösztályorsorjáték (XIV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúslóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab.

Ösztályorsorjáték Sorsolási Zerve.
Tizennegyedik Sorsjáték. 110.000 sorsjegy.
55.000 nyeresemény.

Második osztály. Betét 20 korona.

Huzás: 1904. június 15 és 16.

Nyeremény	Korona
1 á	70000
1 "	25000
1 "	10000
1 "	5000
3 "	3000
5 "	2000
8 "	1000
20 "	500
110 "	300
4350 "	80
4500 nyer.	Kor. 528000

Negyedik osztály. Betét 40 kor.

Huzás: 1904. augusztus 9., 10. és 11.

Nyeremény	Korona
1 á	90000
1 "	30000
1 "	20000
1 "	15000
3 "	10000
5 "	5000
8 "	2000
10 "	1000
120 "	500
4850 "	170
5000 nyer.	Kor. 1.120,500

Hatodik osztály. Betét 24 korona.

Huzás: 1904. szeptember 27-től október 24-ig.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

1.000.000

(Egy millió)

Nyeremény	Korona	Korona
1 jutal.	600000	600000
1 Kor.	400000	400000
1 nyer.	200000	200000
1 á	100000	100000
1 á	80000	80000
1 á	60000	60000
1 á	50000	50000
1 á	40000	40000
2 á	30000	60000
2 á	25000	50000
4 á	20000	80000
5 á	15000	75000
25 á	10000	250000
50 á	5000	250000
405 á	2000	810000
760 á	1000	760000
1140 á	500	570000
30600 á	200	6120000
33.000 nyer.	és jutalom kor.	10.555,000

A melyik ezen 50 nyeresemény közül utol-
sónak huzatik ki, kapsa a jutalmat.

Első osztály. Betét 12 korona.

Huzás: 1904. május 17. és 18.

Nyeremény	Korona
1 á	60000
1 "	20000
1 "	10000
1 "	5000
3 "	2000
5 "	1000
8 "	500
30 "	300
100 "	100
3350 "	40
3500 nyer.	Kor. 263000

Harmadik osztály. Betét 32 kor.

Huzás: 1904. július 12., 13. és 14.

Nyeremény	Korona
1 á	80000
1 "	30000
1 "	20000
1 "	15000
3 "	10000
5 "	5000
8 "	2000
10 "	1000
120 "	500
4850 "	130
5000 nyer.	Kor. 916500

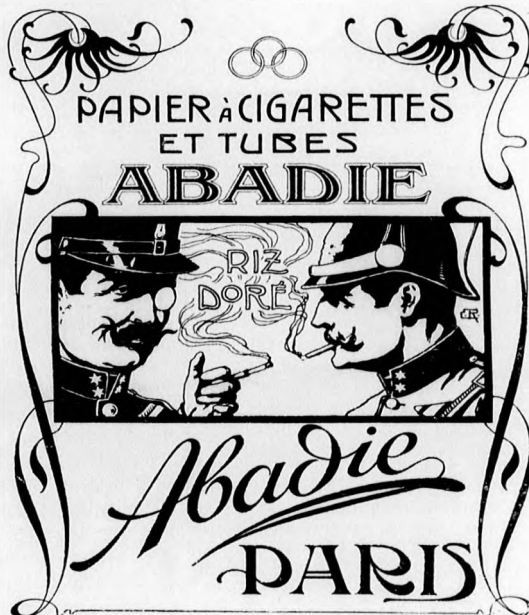
Ötödik osztály. Betét 32 korona.

Huzás: 1904. március 6. és 7.

Nyeremény	Korona
1 á	100000
1 "	30000
1 "	20000
1 "	15000
3 "	10000
5 "	5000
8 "	2000
10 "	1000
120 "	500
3850 "	200
4000 nyer.	Kor. 1.076,000

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagytözs-
dében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Áltettes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

Feltűnő ujdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.